

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАЦИОНАЛЕН ОСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ

Изх. № 1029-40-11987

Дата 13.12.2016

ДО
Г-Н СТЕФАН КЕНОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯ ПО
ПОЛИТИКИТЕ ЗА БЪЛГАРИТЕ В
ЧУЖБИНА
ПРИ 43-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

СТАНОВИЩЕ

Относно: т. 2 от дневния ред на заседание на комисията, насрочено за 14.12.2016 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН КЕНОВ,

По отношение възможността за зачитане на осигурителен стаж на учителите в българските неделни училища в чужбина, Националният осигурителен институт изразява следното становище:

Съгласно чл. 19, ал. 1 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж (НПОС), учителски стаж е осигурителният стаж, положен на учителска или възпитателска длъжност в учебни и възпитателни заведения. За учителски стаж се счита и осигурителният стаж на директорите и заместник-директорите на учебни и възпитателни заведения, ако те са изпълнили пълната норма за задължителна преподавателска работа.

Съгласно чл. 19, ал. 2 от НПОС, учителски осигурителен стаж е и осигурителният стаж на лицата, заемащи длъжност по списък, утвърден от министъра на образованието и науката, съгласуван с управителя на Националния осигурителен институт, ако отговарят на изискванията за заемане на длъжността "учител" или "възпитател" съобразно придобитото образование, професионална квалификация и правоспособност и са изпълнили пълната норма за задължителна преподавателска работа.

В списъка на длъжностите, за които се признава учителски трудов стаж, са включени следните длъжности:

1. Помощник-директор с преподавателска заетост;
2. Ръководител на филиал в МУЦТПО;
3. Ръководител на учебно-изчислителен кабинет;
4. Педагогически съветник;
5. Хореограф;
6. Корепетитор;
7. Логопед;
8. Педагог;
9. Психолог;

10. Инструктор по трудово обучение;
11. Дружинен ръководител;
12. Преподавател;
13. Рехабилитатор;
14. Инструктор по кормилни упражнения;
15. Учител-методик – от учебната 2010/2011 г.;
16. Възпитател-методик – от учебната 2010/2011 г.

Съгласно сега действащата редакция на чл. 19, ал. 3 от НПОС, за да се признае за учителски трудовият стаж, положен на длъжностите „учител”, „възпитател”, „директор” или „заместник-директор”, този стаж трябва да е придобит в учебни и възпитателни заведения, създадени по реда на Закона за народната просвета (отм.). За зачитане на учителски стаж на заемалите длъжностите „директор” и „заместник-директор”, както и длъжностите от списъка, е необходимо да има данни, че лицето е изпълнило пълната норма за задължителна преподавателска работа.

Пълните норми на задължителна преподавателска работа са утвърдените с нормативен акт за съответните длъжности в отделните видове и степени училища и учебни и възпитателни заведения. На лицата, заемали длъжности „директор”, „заместник-директор” и тези, включени в списъка по чл. 19, ал. 2 от НПОС, които не са изпълнявали пълната норма за задължителна преподавателска работа, както и на тези, които нямат определена такава, осигурителният стаж в учебните и възпитателни заведения не се зачита за учителски.

Нито в Закона за народната просвета (отм.), нито в Закона за предучилищното и училищно образование, в сила от 01.08.2016 г., е регламентиран статутът на българските неделни училища в чужбина. Създаването и функционирането на същите са уредени с Постановление № 334 на МС от 08.12.2011 г. за българските неделни училища в чужбина, обн., ДВ, бр. 99 от 16.12.2011 г., прието на основание чл. 105, ал. 1 от Конституцията на Република България във връзка с чл. 4, ал. 2, чл. 5, ал. 2 и чл. 11, ал. 1 от Закона за българите, живеещи извън Република България.

Предвид това, че българските неделни училища в чужбина не са създадени по реда на Закона за народната просвета (отм.) и по сега действащия Закон за предучилищното и училищно образование, както и с оглед факта, че за работещите в тях не се дължат и не се внасят осигурителни вноски по българското законодателство, включително и такива за Учителския пенсионен фонд, липсва основание за зачитане на учителски осигурителен стаж.

Използвам случая да отбележа, че Националният осигурителен институт отчита необходимостта от изменение в чл. 19, ал. 3 от НПОС, така че наименованието на отменения Закон за народната просвета да бъде заменено с това на Закона за предучилищното и училищно образование, както и необходимостта от придаване на обратно действие на промяната – считано от 01.08.2016 г., от която дата е в сила закона. По този начин ще се гарантира, че няма да се нарушат права и ще се осигури непрекъсваемост в зачитането им.

УПРАВИТЕЛ:

БИСЕР ПЕТКОВ

